

Laidiens: **22.10.2013., Nr. 206**

Oficiālās publikācijas Nr.: **2013/206.7**

Finanšu un kapitāla tirgus komisijas normatīvie noteikumi Nr.232

Rīgā 2013.gada 17.oktobrī

(Finanšu un kapitāla tirgus komisijas padomes
sēdes protokols Nr.40 6.p.)

Krājaizdevu sabiedrību gada pārskata sagatavošanas normatīvie noteikumi

*Izdoti saskaņā ar Krājaizdevu sabiedrību likuma
23. panta pirmo un otro daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. "Krājaizdevu sabiedrību gada pārskata sagatavošanas normatīvie noteikumi" (tālāk tekstā – noteikumi) ir saistoši Latvijas Republikā licencētām krājaizdevu sabiedrībām, sagatavojot gada pārskatu un kārtojot grāmatvedību.
2. Gada pārskats kā vienots kopums sastāv no:
 - 2.1. finanšu pārskatiem, kas ietver:
 - 2.1.1. bilanci un ārpusbilances posteņus,
 - 2.1.2. peļņas vai zaudējumu aprēķinu,
 - 2.1.3. pielikumu;
 - 2.2. krājaizdevu sabiedrības padomes, ja tāda ir izveidota, un valdes (tālāk tekstā – vadības) ziņojuma;
 - 2.3. paziņojuma par krājaizdevu sabiedrības vadības atbildību.
3. Krājaizdevu sabiedrība par katru tās darbības gadu sagatavo gada pārskatu, kurš atbilst šo noteikumu prasībām, un tajā ietvertie finanšu pārskati sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par krājaizdevu sabiedrības finansiālo stāvokli un tās darbības rezultātiem.
4. Bilances, ārpusbilances un peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņu izkārtojums atbilst šo noteikumu trešās un piektās daļas prasībām. Papildu posteņus uzrāda, ja tie neatbilst minētajos punktos uzskaitīto posteņu saturam. Posteņus, kuri noteikumu trešajā daļā apzīmēti ar trim cipariem, drīkst neuzrādīt kā atsevišķus posteņus, ja tie ir nebūtiski vai to neuzrādīšana padara bilanci un ārpusbilances posteņus pārskatāmākus, bet tādā gadījumā tajos pieprasīto informāciju uzrāda pielikumā.

5. Pielikumā iekļauj paskaidrojošu informāciju par bilances, ārpusbilances, peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņu saturu, komentārus par to risku kontroli un pārvaldīšanu, kas saistīti ar krājaizdevu sabiedrības darbību, kā arī atklāj citu informāciju, kas ir būtiski ietekmējusi vai var būtiski ietekmēt krājaizdevu sabiedrības finansiālā stāvokļa un darbības rezultātu novērtēšanu.

6. Katram bilances, ārpusbilances, peļņas vai zaudējumu aprēķina postenim uzrāda pārskata gada un attiecīgos iepriekšējā pārskata gada rādītājus. Ja pārskata gadā atklātas iepriekšējo gadu kļūdas vai mainīta grāmatvedības politika, attiecīgo iepriekšējā pārskata gada posteņa rādītāju koriģē. Pirmajā pārskata gadā uzrāda tikai pārskata gada rādītājus. Balances, ārpusbilances, peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņus, kuros nav rādītāju, uzrāda tikai tad, ja iepriekšējā gada pārskatā ir bijis uzrādīts attiecīgā posteņa rādītājs.

7. Gada pārskatā lietojamā naudas izteiksmes vienība ir Latvijas Republikas naudas vienība. Gada pārskatā norāda finanšu pārskatos uzrādīto skaitļu precizitātes pakāpi.

8. Ja atbilstoši šo noteikumu prasībām sagatavots gada pārskats nesniedz pietiekami skaidru un patiesu priekšstatu par krājaizdevu sabiedrības finansiālo stāvokli un tās darbības rezultātiem, izņēmuma gadījumā drīkst atkāpties no atsevišķām šo noteikumu prasībām, skaidrojot pielikumā šādas atkāpšanās iemeslus un tās ietekmi uz krājaizdevu sabiedrības finansiālo stāvokli un darbības rezultātiem.

9. Pārskata gads sakrīt ar kalendāro gadu. Pirmais pārskata periods var būt īsāks par kalendāro gadu, bet nevar būt garāks par 18 mēnešiem.

10. Krājaizdevu sabiedrības revīzijas komisija vai Krājaizdevu sabiedrību likuma 23. panta otrajā daļā minētajā gadījumā zvērināts revidents vai zvērinātu revidentu komercsabiedrība (tālāk tekstā – revidents) sagatavo atzinumu par to, vai krājaizdevu sabiedrības gada pārskatā ietvertie finanšu pārskati visos būtiskos aspektos sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par tās finansiālo stāvokli un darbības rezultātiem. Krājaizdevu sabiedrības finanšu pārskatu pārbaudi veic un attiecīgo revidenta atzinumu sagatavo saskaņā ar Starptautiskās grāmatvežu federācijas izdoto Starptautisko revīzijas standartu prasībām.

11. Ja revidenta atzinums par krājaizdevu sabiedrības finanšu pārskatiem ir ar piezīmēm, revidents ir atteicies sniegt atzinumu vai arī sniedzis negatīvu atzinumu, krājaizdevu sabiedrība drīkst izmaksāt dividendes tikai ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (tālāk tekstā – Komisija) atļauju. Atļaujas saņemšanai krājaizdevu sabiedrība iesniedz Komisijai iesniegumu, norādot paredzamo dividenžu izmaksu apmēru un paskaidrojot revidenta piezīmi, atteikuma sniegt atzinumu vai sniegtā negatīvā atzinuma iemeslus. Lēmumu par atļauju izmaksāt dividendes pieņem Komisijas padome.

II. Ziņojumi

12. Krājaizdevu sabiedrības vadības ziņojumā par gada pārskatu norāda:

12.1. krājaizdevu sabiedrības finansiālā stāvokļa raksturojumu pārskata gadā;

12.2. ziņas par paredzamo krājaizdevu sabiedrības attīstību un svarīgiem attīstības pasākumiem;

12.3. ziņas par svarīgiem notikumiem, ja tādi bijuši, pēc pārskata gada beigām;

12.4. informāciju par krājaizdevu sabiedrības darbības būtiskiem riskiem un šo risku pārvaldīšanas politiku;

12.5. priekšlikumus par peļņas sadali, dividenžu lielumu vai zaudējumu segšanu;

12.6. padomes un valdes priekšsēdētāja un valdes locekļu vārdu, uzvārdu, ieņemamo amatu, kā arī ziņas par tām personām, kuras pārskata gadā atstājušas minētos amatus.

13. Krājaizdevu sabiedrību vadības ziņojumu paraksta padomes un valdes priekšsēdētājs.

14. Paziņojumā par krājaizdevu sabiedrības vadības atbildību norāda:

14.1. ka vadībai ir pienākums saskaņā ar spēkā esošo normatīvo aktu prasībām sagatavot finanšu pārskatus, kas skaidri un patiesi atspoguļo krājaizdevu sabiedrības finansiālo stāvokli pārskata gada beigās un pārskata gada darbības rezultātus;

14.2. ka vadība atbild par atbilstošas grāmatvedības kārtošānu, par krājaizdevu sabiedrības līdzekļu saglabāšanu, kā arī par krāpšanas un citas negodīgas darbības novēršanu;

14.3. vai finanšu pārskati sagatavoti saskaņā ar konsekventi lietotajām grāmatvedības metodēm un vai jebkura būtiska atkāpe no šīm metodēm ir atklāta un paskaidrota pielikumā;

14.4. vai krājaizdevu sabiedrības vadības lēmumi un pieņemumi par finanšu pārskatu sagatavošanu ir bijuši piesardzīgi un saprātīgi.

15. Paziņojumu paraksta krājaizdevu sabiedrības padomes un valdes priekšsēdētājs.

16. Ja kāds krājaizdevu sabiedrības padomes vai valdes loceklis uzskata, ka gada pārskats nav apstiprināms, vai arī izvirza iebildumus, kurus viņš grib paziņot pilnsapulcei, to īpaši norāda paziņojumā par krājaizdevu sabiedrības vadības atbildību.

III. Balances un ārpusbilances posteņu izkārtojums

17. Aktīvi

17.1. Kase

17.2. Prasības pret kredītiestādēm

17.2.1. Prasības uz pieprasījumu

17.2.2. Pārējās prasības

17.3. Kredīti

17.4. Parāda vērtspapīri

17.4.1. Latvijas Republikas valsts parāda vērtspapīri

17.4.2. Latvijas Republikā reģistrēto kredītiestāžu hipotekārās ķīlu zīmes

17.5. Nemateriālie aktīvi

17.6. Pamatlīdzekļi

17.7. Nākamo periodu izdevumi un uzkrātie ienākumi

17.8. Pārējie aktīvi

17.9. Kopā aktīvi

18. Pasīvi

- 18.1. Saistības pret kredītiestādēm
- 18.2. Noguldījumi
 - 18.2.1. Noguldījumi uz pieprasījumu
 - 18.2.2. Termiņnoguldījumi
- 18.3. Nākamo periodu ienākumi un uzkrātie izdevumi
- 18.4. Uzkrājumi saistībām un maksājumiem
- 18.5. Pārējās saistības
- 18.6. Kapitāls un rezerves
 - 18.6.1. Apmaksātais pamatkapitāls
 - 18.6.2. Rezerves kapitāls un pārējās rezerves
 - 18.6.3. Iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa/zaudējumi
 - 18.6.4. Pārskata gada peļņa/zaudējumi
- 18.7. Kopā pasīvi
- 19. Ārpusbilances posteņi
 - 19.1. Iespējamās saistības
 - 19.1.1. Galvojumi un garantijas
 - 19.1.2. Pārējās iespējamās saistības
 - 19.2. Ārpusbilances saistības pret biedriem un darījumu partneriem
 - 19.2.1. Saistības no aktīvu pārdošanas darījumiem ar atpārdošanas iespēju
 - 19.2.2. Pārējās ārpusbilances saistības

IV. Paskaidrojumi par bilances un ārpusbilances posteņiem

20. Aktīvi

20.1. Kase

Skaidrā nauda kasē ietver likumīgus maksāšanas līdzekļus, t.sk. ārvalstu valūtu gan banknotēs, gan arī monētās.

20.2. Prasības pret kredītiestādēm

Šajā postenī uzrāda visas prasības, kas radušās darījumos ar iekšzemes kredītiestādēm, kā arī prasības pret Latvijas Banku. Tās prasības pret kredītiestādēm, kuras rada parāda vērtspapīri un kuras atbilst 20.4. punkta prasībām, uzrāda bilances aktīvu 17.4.2. postenī.

Krājaizdevu sabiedrības prasības, kuras var apmierināt bez iepriekšēja pieprasījuma vai kuru pieprasījuma termiņš ir 24 stundas vai viena darbdiena, uzrāda bilances aktīvu 17.2.1. postenī. Pārējās prasības uzrāda bilances aktīvu 17.2.2. postenī.

20.3. Kredīti

Šajā postenī atspoguļo visas prasības, kas radušās darījumos ar krājaizdevu sabiedrības biedriem, t.sk. finanšu lizingu.

20.4. Parāda vērtspapīri

Šajā postenī uzrāda Latvijas Republikas valsts parāda vērtspapīrus un Latvijas Republikā reģistrēto banku izlaistās hipotekārās ķīlu zīmes.

20.5. Nemateriālie aktīvi

Šajā postenī uzrāda nemateriālos aktīvus, t.i., identificējamus aktīvus, kuriem nav materiālās formas, kuri tiek turēti pakalpojumu sniegšanai vai citiem mērķiem, ja ir sagaidāms, ka krājaizdevu sabiedrība nākotnē saņems ekonomiskos labumus, kas attiecināmi uz šiem aktīviem, piemēram, par samaksu iegūtās tiesības, t.sk. koncesijas, patentus, licences, tiesības lietot tirdzniecības zīmi, nomas tiesības u.tml. tiesības, programmnodrošinājumu, kas nav elektronisko iekārtu vai ierīču neatņemama sastāvdaļa, un citus pēc būtības līdzīgus pret atlīdzību iegūtus aktīvus. Šeit uzrāda arī avansa maksājumus par nemateriālajiem aktīviem.

20.6. Pamatlīdzekļi

Šajā postenī uzrāda krājaizdevu sabiedrībai piederošos (t.sk. bez izpirkuma tiesībām iznomātos un finanšu lizinga darījumu rezultātā iegūtos) pamatlīdzekļus, t.i., materiālos aktīvus, kurus krājaizdevu sabiedrība izmanto pakalpojumu sniegšanā, administratīvos nolūkos vai iznomā un paredz lietot ilgāk par vienu gadu, piemēram, zemesgabalus, ēkas, transportlīdzekļus, iekārtas u.tml. aktīvus.

Šeit uzrādāms arī programmnodrošinājums, kas ir attiecīgo elektronisko iekārtu vai ierīču neatņemama sastāvdaļa, kā arī krājaizdevu sabiedrībai piederošo un bez izpirkuma tiesībām nomāto pamatlīdzekļu rekonstrukcijas, atjaunošanas u.tml. izmaksas, kuras uzlabojušas attiecīgo pamatlīdzekļu ekonomiskos rādītājus, ja pamatlīdzekļu nomas līgumā nav paredzēta šo izmaksu kompensācija.

Šajā postenī uzrāda nepabeigtās būvniecības izmaksas un avansa maksājumus par šajā punktā minētajiem pamatlīdzekļiem.

20.7. Nākamo periodu izdevumi un uzkrātie ienākumi

Šajā postenī uzrāda krājaizdevu sabiedrības izdevumus, kuri radušies līdz pārskata gada beigām, bet attiecas uz nākamajiem periodiem.

Šeit uzrāda arī iepriekšējos gados un pārskata gadā uzkrātos, bet vēl nesaņemtos ienākumus, piemēram, vēl nesaņemto, taču aprēķināto komisijas naudu, procentu ienākumus, nomas maksu u.tml.

20.8. Pārējie aktīvi

Šajā postenī uzrāda aktīvus, kuru saturs neatbilst citiem bilances posteņiem (t.sk. dārgmetālus, dārgakmeņus, kustamo un nekustamo īpašumu, kas pārņemts kā neatmaksāto kredītu un citu prasību nodrošinājums, ja krājaizdevu sabiedrība paredz to pārdot, kā arī materiālos aktīvus, kurus krājaizdevu sabiedrība nelieto un plāno atsavināt). Tāpat šeit uzrāda prasības pret krājaizdevu sabiedrībām.

Šeit uzrādāmas arī bez izpirkuma tiesībām nomāto pamatlīdzekļu rekonstrukcijas, uzlabošanas u.tml. izmaksas, ja pamatlīdzekļu nomas līgumā paredzēta šo izmaksu kompensācija.

21. Pasīvi

21.1. Saistības pret kredītiestādēm